

Studiehandleiding **Vakdidactiek 1**

Master LVHO voltijd Master LVHO deeltijd (2 jaar) Master Educatie en Communicatie	Vakdidactiek 1 / 7104MA125Y
Master LVHO deeltijd (1,5 jaar)	Vakdidactiek 1a / 7104MA106Y Vakdidactiek 1b / 7104MA107Y
Minor Educatie Educatieve module	Vakdidactiek 1 (minor) / 7103ME063Y

Cursusjaar:	2022-2023 Najaar, blok 1-3 (sem. 1 van de studie)
Administratief coördinator:	Willemijn Wilgenhof opleidingscoordinator-ilo-fmg@uva.nl ¹
Vakcoördinator voor Alfa:	Marrit van de Guchte M.Hoeks-vandeGuchte@uva.nl
Vakcoördinator voor Ecobèta:	Derk Pik D.R.Pik2@uva.nl
Vakcoördinator voor Gamma:	Thomas Klijnstra T.Klijnstra@uva.nl
Docent:	Je eigen vakdidacticus

---

¹ Opmerkingen om de studiehandleiding te verbeteren zijn altijd welkom. Stuur in dat geval een mailtje aan de opleidingscoördinator Willemijn Wilgenhof via opleidingscoordinator-ilo-fmg@uva.nl. Versie van de studiehandleiding: 17 augustus 2022.

Inhoud van deze studiehandleiding

1. Inleiding	3
2. Leerdoelen	4
3. Onderwijsvormen	5
4. Welke studenten volgen dit vak?	5
5. Toetsing	5
6. Feedback op toetsing & manier van inzage.....	7
7. Van de student verwachte activiteiten	7
Aanwezigheidsverplichting.....	7
8. Overzicht literatuur & voorbereidingen per week	8
9. Rooster	8
10. Evaluatie van het onderwijs	9
11. Opdracht Lesontwerp 1	9
12. Opdracht Lesontwerp 2	11
13. Kennisbasistoets Vakdidactiek	16
14. AVG-proof: ga voorzichtig om met data van leerlingen!.....	16
Bijlage 1 – Beoordelingsformulier Lesontwerp 1	18
Bijlage 2 – Beoordelingsformulier Lesontwerp 2	20

1. Inleiding

Bij Vakdidactiek 1 (9 EC) werk je aan de ontwikkeling van beroepsvaardigheden die nodig zijn om aan een groep leerlingen les te kunnen geven. Je maakt kennis met vakdidactische basisprincipes, die je toepast in de lessen. Je leert je vakdidactisch handelen theoretisch te onderbouwen en je werkt aan een visie op je vak. Aan het einde van blok 1 kun je een les ontwerpen vanuit de beginsituatie van de leerlingen en deze les legitimeren vanuit de (vak)didactische en onderzoeksliteratuur en het curriculum van het schoolvak (opdracht **Lesontwerp 1**). In blok 2 verbreed en verdiep je je vakdidactisch handelen. Aan het einde van die periode kun je twee samenhangende lessen ontwerpen (met toepassing van activerende didactiek) op basis van een analyse van wat voor leerlingen lastig is om te leren (opdracht **Lesontwerp 2**). In blok 3 wordt in de **kennisbasistoets Vakdidactiek** getoetst of je voldoende vakdidactische kennis en inzichten hebt ontwikkeld.

Doel en plaats van het vak in het gehele studieprogramma

Bij Vakdidactiek 1 staat in blok 1 het handelen van de docent centraal en worden de kennis en gereedschappen aangereikt om een start voor de klas te maken. In blok 2 komt de leerling meer in beeld. Hier komen onderwerpen als motivatie, leerproblemen, diversiteit en de relatie met het eigen vak aan bod. Voor masterstudenten voltijd en minorstudenten ziet het eerste semester er als volgt uit:

Blok 1	Blok 2	Blok 3
Pedagogiek en Algemene Didactiek A (3 EC)	Pedagogiek en Algemene Didactiek B (3 EC)	
Vakdidactiek 1 (9 EC)		
Onderwijspraktijk A (6 EC)	Onderwijspraktijk B (9 EC)	

Deeltijdstudenten die 2 jaar over hun studie doen, volgen bovenstaand studieprogramma ook, met het verschil dat ze eerst PAD A en B of eerst Vakdidactiek 1 volgen. Ook doen ze een heel semester over Onderwijspraktijk A en B.

Voor masterstudenten deeltijd (1,5 jaar) is het vak Vakdidactiek 1 verspreid over twee semesters (Vakdidactiek 1a en 1b). In het eerste semester volgen ze alle colleges, leveren ze hun Lesontwerp 1 in en maken de KBT VD (Vakdidactiek 1a). In het tweede semester volgen ze geen colleges meer, maar werken aan het Lesontwerp 2. Dit wordt ingeleverd bij Vakdidactiek 1b.

(Voor masterstudenten) Vooruitkijken: vakdidactiek tijdens de gehele masteropleiding

Kenmerkend voor de ILO-masteropleiding is de aandacht voor het ontwerpen en evalueren van onderwijs. De ontwerp opdrachten worden tijdens de master gaandeweg complexer en de onderzoekscomponent belangrijker. Je toont in toenemende mate dat je voldoende kennis beheerst vanuit je vak/discipline en dat je steeds meer boven de stof komt te staan: je kunt steeds beter schakelen tussen je vak en de dagelijkse praktijk om het leren betekenisvol te maken.

Je toont in je (les)ontwerpen en in je omgang met leerlingen dat je je ervan bewust bent dat je door de keuzes die je maakt als docent bijdraagt aan de persoonlijke en maatschappelijke vorming van leerlingen. Je laat zien dat je pedagogisch-didactische principes in kan zetten bij het ontwerpen van lessen.

Als masterstudent volg je later in je studie tevens de vakken Vakdidactiek 2 en Educatief Ontwerpen. **Vakdidactiek 2** richt zich op het ontwikkelen van hogere docentvaardigheden. In dit vak kun je je onder andere verdiepen in: differentiatie, het ontwerpen en geven van intensieve en activerende lessen, het stimuleren van hogere denkvaardigheden bij leerlingen. Bij **Educatief Ontwerpen** doorloop je de volledige ontwerpcyclus. Je verkent een vakdidactisch probleem en vervolgens ontwerp je een serie van meerdere lessen die verbeteringen beogen ten aanzien van dit probleem. Je gebruikt kennis van methoden van onderzoek om de kwaliteit van het ontwerp vast te stellen. De opdrachten Lesontwerp 1 en Lesontwerp 2 van Vakdidactiek 1 bereiden hierop voor.

2. Leerdoelen

Aan het einde van dit vak heb je voldoende vakdidactische kennis en inzichten ontwikkeld, zodat je:

- 1) onderwijs doelmatig kunt voorbereiden en een samenhangende les kunt ontwerpen en plannen. Daarvoor is het nodig dat je:
  - de lesstof en leergangen/lesmethodes kunt analyseren;
  - concrete leer- en lesdoelen kunt formuleren en de keuze kunt onderbouwen vanuit de beginsituatie;
  - leer- en lesdoelen kunt vertalen in samenhangende leeractiviteiten;
  - passende werkvormen, materialen en media/ICT kunt kiezen, die zijn afgestemd op het niveau en kenmerken van de leerlingen;
  - de relatie van de leerstof met de kerndoelen, eindtermen en examenprogramma van je vak kunt verwoorden;
  - vanuit je vakinhoudelijke expertise verbanden kunt leggen met het dagelijks leven en het onderwijs betekenisvol kan maken voor de leerlingen;
  - je didactische keuzes mede baseert op de (cognitieve) ontwikkeling van je leerlingen.
- 2) onderwijs doelmatig kunt uitvoeren. Daarvoor is het nodig dat je:
  - een ondersteunend, veilig en stimulerend leerklimaat voor je leerlingen kunt realiseren;
  - duidelijke en interactieve uitleg kunt geven van de leerstof, voordoen hoe ermee gewerkt moet worden, en
  - daarbij in kunt spelen op de taalbeheersing en taalontwikkeling van het Nederlands van de leerlingen;
  - leerlingen kunt begeleiden in de les.
- 3) onderwijs doelmatig kunt evalueren. Daarvoor is het nodig dat je:
  - de voortgang van leerlingen kunt volgen;
  - passende vormen van summatieve en formatieve toetsing/evaluatie kunt noemen en ontwerpen;
  - kenmerken van een betrouwbare toets kunt benoemen en herkennen;
  - de inhoud en de didactische aanpak van je onderwijs kunt uitleggen en verantwoorden;
  - kritisch kunt reflecteren op je eigen pedagogisch-didactisch handelen.

In **Onderwijspraktijk A en B** wordt getoetst of je de verworven kennis en inzichten in de praktijk goed kunt toepassen.

3. Onderwijsvormen

Vakdidactiek 1 bestaat uit werkcolleges van 13.00 tot 14.45 uur (blok 1 en blok 2). Op rooster.uva.nl vind je het meest recente rooster, inclusief zalen. De colleges vinden fysiek plaats, en we gaan er dan ook van uit dat je hier fysiek bij aanwezig bent. Mocht het vanwege een eventuele lockdown nodig zijn om de colleges online te volgen, dan zal je hierover uiteraard geïnformeerd worden.

Naast Vakdidactiek 1 volg je colleges voor de vakken *Pedagogiek en Algemene Didactiek A en B*. Tijdens deze colleges wordt een theoretisch kader geboden van algemeen didactische principes. Bij Vakdidactiek 1 worden deze principes vertaald naar jouw eigen schoolvak, waar je kennis maakt met de concepten, vaardigheden en didactische principes die jouw schoolvak kenmerken.

4. Welke studenten volgen dit vak?

Je volgt dit vak samen met studenten die de opleiding volgen in hetzelfde (of een vergelijkbaar) schoolvak. Wel zitten er verschillende typen studenten in het college:

- Masterstudenten LVHO voltijd + deeltijd (2 jaar) +
- Masterstudenten LVHO deeltijd (1,5 jaar) – zij volgen het vak (administratief gezien) in twee delen: *Vakdidactiek 1a en Vakdidactiek 1b*
- Masterstudenten Educatie en Communicatie
- Minorstudenten Educatie / Educatieve Module

5. Toetsing

Het vak Vakdidactiek 1 bestaat uit drie toetsen:

- Lesontwerp 1 (AVV)
- Lesontwerp 2 (50%)
- Kennisbasistoets Vakdidactiek (50%)

De uitleg van de verschillende toetsen vind je verderop in deze studiehandleiding.

Voor de opdracht **Lesontwerp 1** moet een AVV worden behaald ('aan voorwaarden voldaan'). Dat betekent dat de opdracht op tijd en volgens de richtlijnen moet zijn ingeleverd. Bij het niet voldoen aan de voorwaarden wordt een NAV gegeven ('niet aan voorwaarden voldaan'). Het eindcijfer wordt bepaald door het **Lesontwerp 2** en de **Kennisbasistoets Vakdidactiek**. Voor deze onderdelen dient een voldoende te worden behaald (tenminste 5,5). Het deelcijfer voor Lesontwerp 2 wordt afgerond op een half cijfer, die van de Kennisbasistoets Vakdidactiek op een decimaal. Het eindcijfer wordt afgerond op een decimaal. Er worden bij de FMG geen eindcijfers gegeven tussen een 5,1 en een 5,9.

Voor alle drie de onderdelen bestaat een herkansingsmogelijkheid. Als je na de herkansing nog geen voldoende/AVV hebt gehaald voor alle onderdelen, moet je je volgend semester opnieuw inschrijven voor dit vak. Deelresultaten blijven een jaar geldig.

Toetsdata – Voltijdstudenten, deeltijdstudenten (2 jaar), en minorstudenten

- **Lesontwerp 1 – deadline donderdag 10 november 2022 (voor 9 uur)**
  - Het Lesontwerp 1 lever je in voor donderdag 10 november (voor 9 uur)
  - De eventuele herkansing lever je in voor donderdag 15 december 2022 (voor 9 uur).

De feedback die je krijgt op je Lesontwerp 1 neem je mee bij het maken van Lesontwerp 2.

- **Kennisbasistoets Vakdidactiek – donderdag 22 december 2022, 17.30 uur**
  - De Kennisbasistoets Vakdidactiek vindt plaats op donderdag 22 december 2022, 17.30 uur.²
  - De herkansing vindt plaats op donderdag 2 februari 2023, 9.00 uur. Let op: wil je gebruik maken van het herkansingsmoment? Laat dit dan zowel je vakdidacticus als de coördinator Willemijn Wilgenhof weten via opleidingscoordinator-ilo-fmq@uva.nl. Op die manier weet je zeker dat er een tentamen klaarligt voor het schoolvak waarvoor jij het vak volgt.

- **Lesontwerp 2 – deadline donderdag 19 januari 2023 (voor 9 uur)**
  - Het Lesontwerp 2 lever je in voor donderdag 19 januari 2023 (voor 9 uur)
  - De eventuele herkansing lever je in voor donderdag 23 februari 2023 (voor 9 uur).

Toetsdata – Deeltijdstudenten (1,5 jaar)

Deeltijdstudenten (1,5 jaar) houden dezelfde deadline aan voor het Lesontwerp 1 en maken de Kennisbasistoets Vakdidactiek op hetzelfde moment als de overige studenten (zie hierboven). Deze cijfers worden geregistreerd op Vakdidactiek 1a (6 EC). Het Lesontwerp 2 wordt een semester later ingeleverd, bij Vakdidactiek 1b (3 EC).

- **Lesontwerp 2 -> Let op, dit lever je als deeltijdstudent in bij Vakdidactiek 1b**
  - Het Lesontwerp 2 lever je in voor donderdag 30 maart 2023 (voor 9 uur)
  - De eventuele herkansing lever je in voor donderdag 11 mei 2023 (voor 9 uur).Aangezien je als deeltijdstudent deze opdracht inlevert nadat de colleges al voorbij zijn, wordt er **een extra college georganiseerd op donderdag 16 februari 11.00 – 12.30 uur**. Tijdens dit college wordt de opdracht besproken en heb je voldoende ruimte voor het stellen van vragen. Het lokaal vind je op rooster.uva.nl onder het vak Vakdidactiek 1b.

- **Lesontwerp 2 inleveren voor deeltijdstudenten (1,5 jaar) die vorig semester al zijn gestart**
  - Het Lesontwerp 2 lever je in voor dinsdag 11 oktober 2022 (voor 9 uur)
  - De eventuele herkansing lever je in voor dinsdag 6 december (voor 9 uur).Aangezien je als deeltijdstudent deze opdracht inlevert nadat de colleges al voorbij zijn, wordt er **een extra college georganiseerd op dinsdag 13 september 11.00 – 12.30 uur**. Tijdens dit college wordt de opdracht besproken en heb je voldoende ruimte voor het stellen van vragen. Het lokaal vind je op rooster.uva.nl onder het vak Vakdidactiek 1b.

In de Onderwijs- en Examenregeling (OER) vind je meer algemene informatie over toetsing, bijvoorbeeld over de voorwaarden om aan tentamens te mogen deelnemen, herkansingen en de geldigheidsduur van uitslagen. Zorg ervoor dat je van deze informatie op de hoogte bent! Je vindt de OER op de studentenwebsite: <https://student.uva.nl/onderwerpen/onderwijs-en-examenregelingen-oer>.

---

² Studenten met een niet-Nederlandstalige achtergrond kunnen een half uur extra tentamentijd aanvragen bij de Examencommissie. Doe dit op tijd (liefst voordat het vak begint) – als je dit vlak voor het tentamen aanvraagt ben je te laat en krijg je geen extra tijd. Studenten met een dyslexieverklaring via de studentdecaan krijgen deze tijd automatisch toegekend.

6. Feedback op toetsing & manier van inzage

Je levert de opdrachten Lesontwerp 1 en Lesontwerp 2 in via Canvas. Als de docent feedback heeft op je ingeleverde werk, dan wordt dit in Canvas in de opdracht erbij gezet. Het cijfer en de feedback zijn twee weken na de deadline zichtbaar. Vergeet dus niet in Canvas te kijken om de feedback te lezen! Aangezien de opdracht digitaal wordt nagekeken, is er geen apart inzagemoment. Voor de kennisbasistoets wordt er een apart inzagemoment ingepland.

In SIS wordt alleen het eindcijfer geregistreerd. Drie weken na het behalen van je laatste voldoende is je eindcijfer zichtbaar in SIS.

7. Van de student verwachte activiteiten

In dit vak wordt van studenten verwacht:

- Bestuderen van de literatuur (voorafgaand aan de colleges) en het voorbereiden van colleges;
- Aanwezigheid en actieve participatie tijdens de colleges;

Indicatie tijdsinvestering (9 EC)

Deelname aan colleges	24 uur
Zelfstudie literatuur	98 uur
Opdracht Lesontwerp 1	30 uur
Opdracht Lesontwerp 2	60 uur
Vorbereiden Kennisbasistoets Vakdidactiek	40 uur

Totaal aantal te besteden uren (9x28 uur): 252 uur

Aanwezigheidsverplichting

Er wordt van je verwacht dat je bij alle colleges aanwezig bent, ook als de colleges eventueel online plaatsvinden. Natuurlijk kan het een keer gebeuren dat je ziek bent en hierdoor het college mist. Stuur in dat geval voorafgaand aan het college een bericht naar je docent, zodat hij/zij weet waarom je afwezig bent. Als je een tweede keer afwezig bent, dan moet je een vervangende opdracht maken over de literatuur die je voor dat college had moeten voorbereiden.

Als je niet fysiek aanwezig kan zijn (bijvoorbeeld vanwege verplichte quarantaine), dan meld je dit aan je docent. In dat geval kan je alsnog met het college mee doen door middel van een online verbinding (hybride of streaming). Mocht deelname aan het fysieke onderwijs om gezondheids- of andere redenen structureel niet mogelijk zijn, neem dan zo snel mogelijk contact op met de studieadviseur Noortje Gerritsen (studieadviseurs-pow-fmg@uva.nl) om dit te bespreken.

Op de UvA-website kan je nalezen welke maatregelen de UvA heeft getroffen in verband met de coronasituatie en hoe je je voor kan bereiden op een bezoek aan de campus. Ook kan je daar de meest recente coronamaatregelen nalezen: <https://www.uva.nl/actueel/coronavirus/coronavirus.html>.

Als ILO-student zit je wellicht met vragen over hoe je precies in bepaalde situaties moet handelen, niet alleen op de UvA zelf maar ook op de school waar je lesgeeft. Hiervoor hebben we als opleiding een

‘corona-protocol’ opgesteld, met richtlijnen voor wat je moet doen als je (of je begeleider) ziek wordt, of als je in quarantaine moet. Dit protocol staat op de Canvaspagina *Interfacultaire Lerarenopleiding*: <https://canvas.uva.nl/courses/34611>.

Bronvermelding

Bij het schrijven van het verslag maak je gebruik van verschillende bronnen. Hierbij is het verplicht om een correcte bronvermelding te gebruiken. Binnen de Interfacultaire Lerarenopleidingen wordt gebruik gemaakt van de APA-richtlijnen voor het weergeven van bronnen. Op de Canvaspagina Interfacultaire Lerarenopleiding kan je nalezen hoe je deze richtlijnen moet gebruiken.

Het gebruik van de APA-richtlijnen heeft de voorkeur, maar als jij vanuit jouw vooropleiding gewend bent om met een ander bronvermeldingssysteem te werken, dan staat het je vrij om dat systeem te gebruiken (mits consequent toegepast).

8. Overzicht literatuur & voorbereidingen per week

Wat er per week in de colleges behandeld wordt en wat je hiervoor moet voorbereiden, is volledig afhankelijk van het schoolvak waarvoor je de Lerarenopleiding volgt. De vakdidacticus heeft op Canvas in de Group voor jouw schoolvak een overzicht gezet van de te lezen literatuur en de inhoudelijke planning per week.

9. Rooster

Hier vind je het rooster van het vak. Het rooster is onder voorbehoud van wijzigingen. De locatie van onderwijs en tentamens vind je op rooster.uva.nl. Houd tevens de mededelingen op de Canvasomgeving van dit vak in de gaten voor eventuele roosterwijzigingen.

Semester 1 van de opleiding			13.00 – 14.45	15.00 – 16.30	Deadlines voltijdprogramma	
Blok 1	36	8 sep	Vakdidactiek 1			
	37	15 sep	Vakdidactiek 1			
	38	22 sep	Vakdidactiek 1			
	39	29 sep	Vakdidactiek 1			
	40	6 okt	Vakdidactiek 1			
	41	13 okt	Vakdidactiek 1	Vakdidactiek 1 (verlengd college)		
	42	20	<i>Herfstvakantie Noord-Nederland (15 t/m 23 oktober 2022)</i>			
	43	27 okt				
Blok 2	44	3 nov	Vakdidactiek 1			
	45	10 nov	Vakdidactiek 1		VD 1 – Lesontwerp 1 Do. 10 nov., voor 9 uur	
	46	17 nov	Vakdidactiek 1	Vakdidactiek 1 (verlengd college)		
	47	24 nov	Vakdidactiek 1			

	48	1 dec	Vakdidactiek 1		
	49	8 dec	Vakdidactiek 1		
	50	15 dec	Vakdidactiek 1		<i>Herk. VD1 – Lesontwerp 1 Do. 15 december, voor 9 uur</i>
	51	22 dec			VD1 – Tentamen (KBT) Do. 22 dec., 17.30 uur
	52	29			
	1	5			
Blok 3	2	12 jan			
	3	19 jan			VD1 – Lesontwerp 2 Do. 19 jan, voor 9 uur
	4	26 jan	VD1 – Inzage tentamen (KBT)		
	5	2 feb			<i>Herkansing VD1 – KBT Do. 2 feb., 09.00 uur</i>

Deadlines buiten het semester:

- Donderdag 23 februari, voor 9 uur 's ochtends – Lesontwerp 2, herkansing
- Donderdag 30 maart, voor 9 uur 's ochtends – Lesontwerp 2, eerste kans (alleen deeltijd 1,5 jaar)
- Donderdag 11 mei, voor 9 uur 's ochtends – Lesontwerp 2, herkansing (alleen deeltijd 1,5 jaar)

10. Evaluatie van het onderwijs

Elk vak wordt na afloop geëvalueerd door middel van een vragenlijst. Zo kan je als student je feedback geven op de kwaliteit van het onderwijs. Op basis van de evaluaties kan een vak waar nodig verbeterd worden voor de volgende groep studenten. Beantwoord de vragen zo eerlijk mogelijk en wees daarbij concreet en constructief. De evaluatie is uiteraard anoniem. Een aantal weken na afloop van het vak wordt er een evaluatierapport op de Canvasomgeving van het vak geplaatst: hierin wordt de vakevaluatie samengevat. Ook kan de vakcoördinator hier een reactie geven op de evaluaties.

Als uit de evaluatie blijkt dat er meer dan alleen een vragenlijst nodig is, dan organiseert de opleiding een panelgesprek. Hiervoor worden een aantal studenten uitgenodigd. Samen met de docent en de opleidingsdirecteur of kwaliteitszorgmedewerker wordt gesproken over het verloop en de inhoud van het vak. Studenten kunnen indien gewenst ook zelf een panelgesprek aanvragen.

Verbeteringen naar aanleiding van eerdere evaluaties

Dit vak is de vorige periodes door studenten meerdere keren goed beoordeeld. De evaluaties van het afgelopen jaar gaven geen aanleiding tot structurele wijzigingen.

11. Opdracht Lesontwerp 1

In deze opdracht ontwerp je op basis van algemene en vakdidactische literatuur en het curriculum voor je schoolvak een les, voor lesstof die op dit moment in de klas aan de orde is. Je bereidt de les grondig voor, voert de les uit en reflecteert op de uitvoering en het ontwerp.

Doelen

Je laat in deze opdracht zien dat je voor je eigen schoolvak:

- de beginsituatie van de klas kunt beschrijven in termen van voorkennis, ontwikkelingsniveau, leerklimaat en motivatie;

- betekenisvolle leerdoelen kunt formuleren in termen van waarneembaar leerlinggedrag, die goed aansluiten bij de kerndoelen/eindtermen en de beginsituatie van de leerlingen;
- betekenisvolle leerdoelen kunt vertalen in een samenhangend geheel van docent-, leeractiviteiten en onderwijsmateriaal die vakinhoudelijk juist zijn uitgewerkt;
- inzichten uit de aangereikte relevante wetenschappelijke vakdidactische en algemeen didactische literatuur in afstemming met de werkplekbegeleider kunt toepassen in de legitimering van de opbouw en didactische uitwerking van een les;
- kunt reflecteren op de sterke en zwakke punten van een gegeven les en verbeterpunten kunt formuleren;
- kan laten zien in hoeverre de leerlingen de leerdoelen beheersen met behulp van formatieve evaluatie;
- kunt reflecteren op de sterke en zwakke punten van een gegeven les en verbeterpunten kunt formuleren.

Werkwijze

Bedenk welke nieuwe leerstof je gaat onderwijzen en raadpleeg hierbij je werkplekbegeleider. Vervolgens zoek je in overleg met je werkplekbegeleider (WPB) en op basis van de aangereikte (vak-) didactische en pedagogische literatuur antwoorden op deze vragen:

1. **Klas:** Aan welke klas geef je deze les en hoe is het leef- en leerklimaat in deze klas?
2. **Les- en leerdoelen:** Wat moeten leerlingen kunnen na deze les? Welke leerdoelen adresseer je in deze les (cognitief, vaardigheden, attitude, affectief)?
3. **Relevantie:** Waarom is het voor de leerlingen belangrijk en betekenisvol om deze leerdoelen te ontwikkelen en/of te beheersen?
4. **Aandachtspunten** bij deze leerdoelen en leerlingen: Welke problemen of moeilijkheden voorzie je bij deze leerdoelen en waarom?
5. **Onderwijsaanpak:** Welke onderwijsaanpak (instructie en leeractiviteiten) past bij deze combinatie van leerdoelen en leerlingen en waarom? Is het model Directe Instructie hier bruikbaar?
6. **Formatieve evaluatie:** Hoe laten de leerlingen tijdens de les aan jou zien in welke mate ze de leerdoelen beheersen of ontwikkeld hebben?
7. **Docentdoelen:** Welke pedagogische, didactische, vakinhoudelijke en/of andere ontwikkelpunten heb je *voor jezelf* voor deze les?

Je maakt een lesplan volgens het model didactische analyse (MDA) en voert de les uit. Daarna blik je met je WPB terug op de doelmatigheid van je lesontwerp. Ga in ieder geval in op de **les- en leerdoelen**, de **onderwijsaanpak** en de **evaluatie** en geef onderbouwde suggesties voor een **herontwerp**.

In te leveren product

Het product dat je inlevert bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Een beschrijving van je lesontwerp waarin de antwoorden op de vragen 1 t/m 7 bij 'werkwijze' zijn verwerkt.
2. Je terugblik en reflectie op de uitgevoerde les;
3. Literatuurlijst;
4. Bijlagen, met daarin het MDA-lesplanformulier en de gebruikte materialen.

Beoordeling

Het document met daarin de beschrijving, de verantwoording en de reflectie bestaat uit **maximaal 2000 woorden**. Literatuurlijst en bijlagen tellen niet mee voor het totaal aantal woorden. Lever je opdracht in via Canvas. Voor deze opdracht krijg je geen cijfer, maar feedback van je vakdidacticus. Deze feedback gebruik je bij het maken van de opdracht Lesontwerp 2.

Voor de opdracht Lesontwerp 1 moet een AVV worden behaald ('aan voorwaarden voldaan'). Dat betekent dat de opdracht op tijd en volgens de richtlijnen moet zijn ingeleverd. Bij het niet voldoen aan de voorwaarden wordt een NAV gegeven ('niet aan voorwaarden voldaan').

Als de opdracht niet aan de voorwaarden voldoet, dan kun je een verbeterde versie inleveren voor de herkansing. In bijlage 1 vind je het beoordelingsformulier voor deze opdracht.

Studielast

Vorbereiding	15 uur
Ontwerp en uitvoering	9 uur
Reflectie	3 uur
Schrijven van het verslag	3 uur
Totaal	30 uur

12. Opdracht Lesontwerp 2

In de opdracht Lesontwerp 1 heb je op basis van vakdidactische inzichten een les ontworpen waarin de leeractiviteiten een goede uitwerking waren van je leerdoelen. In de opdracht Lesontwerp 2 doe je dat opnieuw, ditmaal voor een 'reeks' van twee opeenvolgende lessen. Bovendien komt er in deze opdracht een nieuw element bij: je richt de lessen op een (klein, specifiek) onderdeel van de leerstof waar leerlingen moeite mee hebben (een stukje inhoud, een aantal begrippen, een vakspecifieke vaardigheid). Het probleem dat je signaleert, houd je goed tegen het licht vóór je aan oplossingen gaat sleutelen. Je baseert je keuzes in de te ontwerpen lessen kortom op een gedegen analyse van de problemen waar leerlingen tegenaan lopen.

Beschrijving van de opdracht

Bij de opdracht lesontwerp 2 vertrek je dus vanuit je ervaringen in een van de klassen waarin je lesgeeft. Tijdens dat lesgeven loop je aan tegen verschillende complicaties rond het leren van leerlingen in jouw schoolvak. Je gaat uit van een door jou geconstateerd probleem of van een wens ten aanzien van het leren van jouw schoolvak. Je constateert bijvoorbeeld dat leerlingen begrippen niet goed kunnen toepassen in een nieuwe context. Of je merkt dat leerlingen tijdens het lezen nauwelijks gebruik maken van de onderwezen leesstrategieën. Het 'probleem' dat je wilt aanpakken is in elk geval vakspecifiek en klein (je zou dit 'probleem' uiteraard ook als 'wens' kunnen zien: "zo slecht is het niet, maar het kan vast beter"). Problemen die volgens deze criteria dus niet geschikt zijn: 'Veel leerlingen vinden de overgang van 3 naar 4 havo heel groot' (onvoldoende vakspecifiek en véél te complex en omvangrijk), of 'leerlingen vinden mijn schoolvak niet relevant' (wel vakspecifiek, maar veel te complex en omvangrijk).

Het nader onderzoeken van het vakspecifieke probleem dat je in je ontwerp centraal stelt (je 'probleemanalyse'), bestaat uit vier onderdelen:

- A. Je maakt een taakanalyse: je brengt in kaart welke (denk)stappen leerlingen moeten nemen bij het maken van de opdracht of taak die bij het probleem hoort.
- B. Je verzamelt gegevens over het leren van de leerlingen rond dat probleem (bijvoorbeeld: hoe gaan ze precies te werk als ze zo'n opdracht/taak uitvoeren. Of: wat schort er aan de antwoorden/producten die leerlingen rond dit soort opgaven ophoesten?)
- C. Je bestudeert, net als bij Lesontwerp 1, relevante algemene en vakdidactische literatuur. Voor de algemeen didactische literatuur kun je bijvoorbeeld denken aan hoofdstuk 8 uit Woolfolk (over onderwijzen van begrippen, probleemoplossen, leerstrategieën, onderwijzen voor transfer) of het boek van Sanders over toetsen. Voor vakdidactische literatuur reik je, anders dan bij Lesontwerp 1, verder dan de al bekende verplichte literatuur uit de vakdidactische kennisbasis (je probleem is immers zo specifiek dat er in die meer algemene handboeken relatief weinig over te vinden is). Je zoekt dus zelf naar nieuwe literatuur, die aansluit bij het probleem dat je in je ontwerp te lijf gaat. In de literatuur zal je ook verschillende suggesties aantreffen voor de aanpak van het probleem.
- D. Je betreft je werkplekbegeleider (of eventueel een andere vakdocent uit de sectie) in je analyse door met hem of haar het door jouw waargenomen probleem, je analyse daarvan of je beoogde aanpak ervan te bespreken.

Op basis van je analyse van het probleem en de vakdidactische literatuur ontwerp je vervolgens twee op elkaar aansluitende lessen (tezamen circa 80-120 minuten). Deze lessen werk je uit in twee lesplanformulieren volgens het model Didactische Analyse zoals dat in de colleges is besproken. De samenstelling van de lessen is natuurlijk vrij – het moet immers aansluiten bij het specifieke probleem dat je aanpakt – maar heeft één verplicht onderdeel: het bevat een vorm van formatieve evaluatie: een leeractiviteit die de leerlingen en jouzelf zicht geeft op de mate waarin de leerdoelen behaald (aan het) worden (zijn).

Als aanhangsel van de twee lessen ontwerp je ook een summatieve toetsing van de leerdoelen van deze lessen, inclusief een antwoordmodel met scoringsvoorschrift. Aangezien het om slechts twee lessen gaat, zal het om niet meer dan een mini-toets gaan. De vragen/opdrachten daarin moeten valide (dekkend voor de leerdoelen) en betrouwbaar (geen storende invloeden, zoals te weinig eenduidige formuleringen) zijn. Deze summatieve evaluatie hoeft je niet uit te voeren; je voegt het als bijlage toe aan je verslag toe.

Na het uitvoeren van de lessen blik je terug op het verloop en (op basis van de formatieve evaluatie die in de lessen was verwerkt) de opbrengsten ervan. Je betreft daar opnieuw je werkplekbegeleider bij.

Leerdoelen

Je laat in deze opdracht zien dat je voor je eigen schoolvak:

- je lesontwerp afstemt op de analyse van de beginsituatie van de klas in termen van voorkennis, ontwikkelingsniveau, leerklimaat en motivatie;
- oorzaken van moeilijkheden bij de leerstof kunt beschrijven, analyseren en verklaren op basis van (vak)didactische literatuur en gegevens die je onder de leerlingen/docenten hebt verzameld;
- op een navolgbare manier verslag kunt doen over je analyse van de verzamelde gegevens
- een taakanalyse of leerstofanalyse kunt uitvoeren;

- betekenisvolle leerdoelen kunt formuleren in termen van waarneembaar leerlinggedrag die aansluiten bij de kerndoelen/eindtermen, het lesontwerp en de beginsituatie van de klas;
- betekenisvolle leerdoelen kunt vertalen in een samenhangend geheel van docent-, leeractiviteiten en onderwijsmateriaal die vakinhoudelijk juist zijn uitgewerkt.
- inzichten uit relevante wetenschappelijke vakdidactische en algemeen didactische literatuur in afstemming met de werkplekbegeleider kunt toepassen in de legitimering van de opbouw en didactische uitwerking van twee lessen;
- vanuit je vakinhoudelijke expertise verbanden kunt leggen met het dagelijks leven en het onderwijs betekenisvol kunt maken voor de leerlingen;
- keuzes voor de onderwijsaanpak kunt legitimeren vanuit relevante wetenschappelijke vakdidactische en/of algemeen didactische literatuur;
- de voortgang van de leerlingen kan volgen, de resultaten kan toetsen en analyseren en daarmee de ontwikkeling van de leerling kan bijsturen (formatieve evaluatie);
- een proeve van een eigen ontworpen, valide en betrouwbare toets kunt ontwikkelen, dat zou kunnen dienen als evaluatie-instrument om te beoordelen of leerdoelen in voldoende mate zijn verworven (summatieve evaluatie);
- kritisch kunt reflecteren op de effecten van de gekozen aanpak en op je eigen rol in het ontwerpproces en de uitvoering en deze terugblik kunt vertalen in suggesties voor een herontwerp van de twee lessen.

Werkwijze

De opdracht Lesontwerp 2 kun je opdelen in drie onderdelen: de voorbereiding, de uitvoering en de terugblik (reflectie).

Voor de voorbereiding kies je in deze opdracht een vaardigheid, begrip of een onderwerp binnen je schoolvak waar leerlingen moeite mee hebben. Raadpleeg je werkplekbegeleider hierbij. Vervolgens ga je aan de slag met een gedegen analyse van het probleem dat jij/jullie hebben aangewezen.

Voorbereiding

De onderstaande vragen van onderdeel 1 t/m 8 per onderdeel zijn bedoeld als houvast.

1 BEGINSITUATIE: WAT ZIJN KARAKTERISTIEKEN VAN DEZE KLAS WAAR JE WELLICHT REKENING MEE MOET HOUDEN?

Richtinggevende vragen: Hoe is het leef- en leerklimaat in deze klas? Zijn er individuele leerlingen die aandacht behoeven? Hoe gemotiveerd zijn de leerlingen voor het schoolvak? Is er veel groepsvorming? Hoe veilig voelen leerlingen zich in deze klas – bijvoorbeeld met oog op het proberen van nieuwe dingen en het maken van fouten. Hoe pas ik mijn ontwerp aan rekening houdend met de beginsituatieanalyse opdat mijn leerdoelen worden behaald?

2 LEERDOELEN: WAT MOETEN LEERLINGEN KUNNEN NA DEZE LES?

Richtinggevende vragen: Zijn mijn leerdoelen geformuleerd als waarneembaar gedrag en inhoudelijk voldoende specifiek? Waarom zijn deze leerdoelen voor leerlingen betekenisvol (of: hoe kan ik deze leerdoelen een voor mijn leerlingen betekenisvolle invulling of uitwerking geven)? Hoe verhouden de leerdoelen zich tot de kerndoelen of eindtermen van mijn schoolvak?

3 PROBLEEMANALYSE: WAT IS DE PRECIEZE AARD EN OMVANG VAN DIT PROBLEEM EN HOE WEEET IK DAT?

Je probleemanalyse kent vier onderdelen:

- *Taak- of leerstofanalyse*. Wat zijn de denkstappen die nodig zijn bij het uitvoeren van dit type opdracht/taak?
- *Empirisch verkenning*. Wat zeggen de door jou verzamelde gegevens over de oorzaken en mogelijke oplossingen voor het probleem?
- *Theoretische verkenning*. Wat zegt de vakdidactische literatuur over mogelijke oorzaken en oplossingen van dit type probleem?
- *Raadplegen experts*. Wat zegt mijn werkplekbegeleider over het probleem?

4 WELKE ONDERWIJSAANPAK KIES JE EN WAT MAAKT DIE AANPAK GESCHIKT?

Richtinggevende vragen: Wat maakt dat mijn aanpak aansluit bij de taak- of leerstofanalyse? Wat maakt dat mijn aanpak aansluit bij de empirische verkenning van het probleem? Welke steun vind ik in de literatuur voor de effectiviteit van mijn aanpak? Let op: deze laatste vraag verdient in de onderbouwing van je ontwerp ruime (= de meeste) aandacht!

5 FORMATIEVE EVALUATIE: HOE KRIJG IK ZICHT OP DE MATE WAARIN LEERLINGEN DE LEERDOELEN BEHALEN?

Richtinggevende vragen: Hoe kan ik het denken van leerlingen zichtbaar maken? Hoe kan ik een leeractiviteit ontwerpen die werkt als ‘meting’ en toch de les niet al te hinderlijk of nadrukkelijk onderbreekt? Hoe kan die leeractiviteit juist bijdragen aan het vervolg (of de afsluiting van) de les? Draagt de formatieve evaluatie bij aan het inzicht van leerlingen in hun eigen leerproces? Gaan er prikkels vanuit om hun aanpak bij te stellen?

Ontwerp & uitvoering

Op basis van de voorbereidende stappen 1 t/m 5 ontwerp je twee opeenvolgende lessen. Bespreek die lessen met je werkplekbegeleider. Deze lessen voer je vervolgens uit. Je ontwerpt ook een proeve van summatieve toetsing die je voor deze lessen zou kunnen gebruiken. Deze toetsing voer je niet uit, je neemt de mini-toets op als bijlage van je ontwerpverslag. Je verslag bevat dus ook de volgende onderdelen:

6 DE TWEE LESPLANNEN EN ALLE GEBRUIKTE LESMATERIALEN

De lesplannen werk je uit in de lesplanformulieren volgens model Didactische Analyse. Dit lesplanformulier is in college besproken; een digitale versie ervan is beschikbaar op Canvas. De twee ingevulde lesplannen neem je op als [bijlage 1](#) bij je verslag.

Neem ook alle materialen die je voor de lessen hebt gemaakt (inclusief bestaand materiaal dat je hebt gebruikt) op als [bijlage 2](#). Het lesmateriaal moet op een vakinhoudelijk deugdelijke wijze zijn uitgewerkt en overdraagbaar zijn (de bedoeling ervan moet voor derden direct duidelijk zijn).

7 PROEVE VAN SUMMATIEVE TOETSING

Let op: je ontwerpt dus geen volledige ‘toets’, maar een bescheiden onderdeel ervan, te weten een aantal vragen/opdrachten die de leerdoelen van de twee lessen van Lesontwerp 2 ‘dekken’. De mini-toets bevat een antwoordmodel met scoringsvoorschrift. De toets en het scoringsvoorschrift neem je op als [bijlage 3](#) bij je verslag.

Richtinggevende vragen: Dekken de vragen/opdrachten/taken de leerdoelen van de twee lessen van dit ontwerp? Dekken ze de relevante leerstof? Mikken ze op het juiste beheersingsniveau? Is de vraag/opdrachtvorm die ik leerlingen in de summatieve toetsing voorleg voldoende vertrouwd (vormvaliditeit)? Zijn de vragen eenduidig en glashelder geformuleerd? Geldt dat ook voor het antwoordmodel? Geeft mijn scoringsvoorschrift voldoende houvast?

Terugblik

Na uitvoering van de lessen reflecteer je op je lessen. Je doet dat mede op basis van de feedback van je werkplekbegeleider.

8 TERUGBLIK: HOE EFFECTIEF IS MIJN ONTWERP?

Richtinggevende vragen: Zijn de lessen uitgevoerd zoals ze bedoeld waren? In welke mate zijn de leerdoelen behaald? Waaruit blijkt dat? In welke mate heeft de gekozen onderwijsaanpak daaraan bijgedragen? Hoe verhouden mijn ervaringen zich tot wat de literatuur hierover zegt? Welke vragen zou ik nog aan de literatuur willen stellen? Tot welke suggesties voor een herontwerp van de twee lessen kom ik op basis van deze reflectie? En welke inzichten neem ik als vakdocent mee na het ontwerpen, uitvoeren en evalueren van deze lessen?

In te leveren product

Het product dat je inlevert bestaat uit de volgende onderdelen en in deze volgorde:

- Een beschrijving van je voorbereiding van het Lesontwerp (door antwoorden op de vragen bij punt 1 t/m 5 hierboven), inclusief de feedback van je werkplekbegeleider
- Een korte beschrijving van het lesontwerp (plm. 400 woorden)
- Een terugblik op de uitvoering en opbrengsten van het lesontwerp (antwoord op de vragen bij punt 7 en 8)
- Literatuurlijst
- Bijlage 1: De twee lesplannen, uitgewerkt in twee lesplanformulieren volgens model Didactische Analyse (zie punt 6)
- Bijlage 2: Alle gebruikte lesmaterialen, zo gepresenteerd dat ze overdraagbaar zijn
- Bijlage 3: De summatieve vragen/opdrachten die je bij de twee lessen hebt ontworpen, inclusief antwoordmodel met scoringsvoorschrift. Geef ook aan welke vragen/opdrachten bij welke leerdoelen horen

Beoordeling

Je verslag heeft exclusief de bijlagen een omvang van **maximaal 4000 woorden**. Lever je opdracht in via Canvas. Niet op tijd inleveren geldt als een onvoldoende. Als de opdracht onvoldoende is, kun je een verbeterde versie inleveren voor de herkansingsdatum. In bijlage 2 vind je het beoordelingsformulier.

Studielast

Vorbereiding	35 uur
Ontwerp en uitvoering	14 uur
Reflectie	3 uur
Schrijven van het verslag	8 uur
Totaal	60 uur

13. Kennisbasistoets Vakdidactiek

De inhoud van de Kennisbasistoets Vakdidactiek hangt af van het schoolvak waarvoor je de opleiding volgt. Over het algemeen bestaat de toets uit open vragen, afwisselend van het type:

1. Kennis(reproductie)vragen
2. Toepassingsvragen
3. Inzichtvragen
4. Combinatie van de vraagtypen 1, 2 en 3

De te bestuderen literatuur voor jouw specifieke schoolvak vind je op Canvas.

14. AVG-proof: ga voorzichtig om met data van leerlingen!

Binnen de opleiding moet je altijd voorzichtig omgaan met persoonlijke informatie over leerlingen en collega's. Stel jezelf steeds de vraag: is het echt nodig om de persoonsgegevens van de leerling of de collega te gebruiken, of kan het ook anders? Als je voor Vakdidactiek 1 opdrachten inlevert of een casus bespreekt, let dan op de volgende punten:

1. **Anonimiseer je werk** – om de situatie te begrijpen is het voor de docent niet nodig om de echte naam van individuen te weten. Schrijf bijvoorbeeld 'leerling 1' en 'leerling 2' in plaats van de echte naam van de leerling.
2. Ook als je data bewaart van leerlingen en/of collega's, doe dit zoveel mogelijk zonder de persoonsgegevens van leerlingen en/of collega's te vermelden.
3. Zorg dat je niet onnodig data van leerlingen en/of collega's bewaart. Bewaar alleen eventuele data die je nodig hebt voor de opdrachten voor dit vak.
4. Bescherm de data goed – het gaat vaak om persoonlijke informatie. Bewaar data bijvoorbeeld alleen op een computer met een sterke wachtwoordbeveiliging.
5. Ga ook in je dagelijks leven voorzichtig om met persoonsgegevens van anderen: praat bijvoorbeeld niet over leerlingen en/of collega's met naam en toenaam als je in openbare ruimtes bent (zoals in het openbaar vervoer of op feestjes).
6. Vernietig alle gegevens van leerlingen en/of collega's zodra je studie voorbij is.

Algemene informatie

1. Deelname aan onderwijs en tentamen

Om deel te kunnen nemen aan het onderwijs en de afronding van dit vak dien je je binnen de voorgeschreven periode aan te melden conform de door het onderwijsbureau voorgeschreven procedure (zie de pagina 'Vakaanmelding' op de studentenwebsite: <https://student.uva.nl/onderwerpen/vakaanmelding-via-glass>). Bij niet-tijdige aanmelding of onjuiste inschrijving kan deelname aan het onderwijs en/of tentamen worden geweigerd. Als je correct staat ingeschreven voor het vak, hoef je je **niet** apart aan te melden voor het tentamen en het eventuele hertentamen. Uitsluitend bij correcte inschrijving kunnen de resultaten in SIS worden verwerkt.

2. Roosterwijzigingen

De locatie van het onderwijs en tentamen vind je op <http://rooster.uva.nl>. Houd de mededelingen op de Canvasomgeving van de cursus in de gaten voor eventuele roosterwijzigingen.

3. Onderwijs- en Examenregeling (OER)

In de Onderwijs- en Examenregeling (OER) vind je belangrijke informatie over toetsing, bijvoorbeeld over de voorwaarden om aan tentamen te mogen deelnemen, herkansingen en de geldigheidsduur van uitslagen. Zorg ervoor dat je van deze informatie op de hoogte bent! Je vindt de OER op de studentwebsite: <https://student.uva.nl/onderwerpen/onderwijs-en-examenregelingen-oer>.

4. Fraude en plagiaat

Onder fraude wordt verstaan het handelen of nalaten van de student dat erop gericht is het vormen van een juist oordeel door de examinerator omtrent kennis, inzicht en vaardigheden van de student geheel of gedeeltelijk onmogelijk te maken. Een voor iedereen duidelijk herkenbare vorm van fraude is bijvoorbeeld het op enigerlei wijze 'spieken' tijdens het tentamen. Een helaas vaak voorkomende vorm van fraude, die in de wetenschappelijke wereld zeer zwaar wordt aangerekend, is het plegen van plagiaat.

Plagiaat

Een wetenschappelijke tekst moet controleerbaar zijn en daarom dien je gebruikte (internet)bronnen altijd te vermelden in een zogenaamde bronvermelding. Als je een stuk tekst of tabel van iemand overneemt geef je precies aan wie de auteur is en waar je de tekst of tabel hebt gevonden. Doe je dat niet en wek je dus de indruk dat die tekst of die gegevens van jezelf zijn, dan wordt dat plagiaat genoemd. Het plegen van plagiaat in een paper of scriptie betekent altijd uitsluiting van de betreffende tentamen- of scriptiegelegenheid. Bovendien kan de examencommissie nog zwaardere straffen opleggen. Zorg dus dat je altijd goed je bronnen vermeldt en niet zomaar stukken tekst of gegevens van anderen overneemt. Zie voor meer informatie de studentenwebsite: <https://student.uva.nl/onderwerpen/plagiaat-en-fraude>.

5. Beroepsmogelijkheden

Als je het niet eens bent met een beoordeling, neem dan eerst contact op met de vakcoördinator. Hij/zij is als examinerator verantwoordelijk voor de beoordeling. Je kunt dan nagaan of een herbeoordeling mogelijk is. Als dat niet mogelijk is, of je blijft het oneens met de beoordeling, dan kan je binnen 6 weken na bekendmaking van de uitslag beroep aantekenen bij het College van Beroep voor de Examens (CBE). Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht. Let op: Het College is *niet* bevoegd te oordelen over de inhoud van gemaakte papers of tentamen. De CBE heeft een beperkte toetsingsmogelijkheid en beoordeelt slechts of de Examencommissie c.q. examinerator in redelijkheid tot het desbetreffende oordeel heeft kunnen komen. Studenten worden geacht om, wanneer zij beroep bij het CBE aantekenen, tevens contact op te nemen met de studieadviseur en/of de examencommissie van de ILO. Dit schort de termijn voor beroep bij het CBE niet op.

Bijlage 1 – Beoordelingsformulier Lesontwerp 1

Student: Docent:	NAV/AVV: Datum:
Basisvoorwaarden	De tekst wordt uitsluitend van feedback/beoordeling voorzien indien: ☐ de formuleringen helder en eenduidig zijn ☐ op een pagina niet meer dan drie spel- of grammaticafouten voorkomen, met een maximum van tien fouten in totaal ☐ de referenties conform APA zijn ☐ de tekst een heldere structuur heeft ☐ de opdracht volledig is ingeleverd inclusief alle gebruikte materialen en een lijst met de geraadpleegde literatuur en bronnen.

Beoordelingscriteria		Oordeel
1. Beginsituatie van de klas	De beginsituatie is beschreven op basis van werk- en leerklimaat in de klas en het beheersingsniveau van vakkennis en vaardigheden.	☐ excellent ☐ goed ☐ ruim voldoende ☐ voldoende ☐ matig ☐ onvoldoende
2. Leerdoelen	De leerdoelen ☐ zijn concreet geformuleerd in termen van waarneembaar leerlinggedrag. ☐ sluiten aan bij de kerndoelen/eindtermen van het vak. ☐ sluiten aan bij de beschreven beginsituatie (zie punt 1).	☐ excellent ☐ goed ☐ ruim voldoende ☐ voldoende ☐ matig ☐ onvoldoende
3. Legitimering van de onderwijsaanpak	De keuzes van leeractiviteiten, werkvorm(en), lesmaterialen en middelen, docentactiviteiten en lesopbouw zijn ☐ gelegitimeerd aan de hand van relevante inzichten uit de vakdidactische en algemeen-didactische literatuur.	☐ excellent ☐ goed ☐ ruim voldoende ☐ voldoende ☐ matig ☐ onvoldoende

4. Onderwijsmateriaal	Het lesmateriaal is ☐ helder en concreet beschreven - vakinhoudelijk juist uitgewerkt. ☐ Een adequate uitwerking van de leerdoelen en afgestemd op de beginsituatie van de klas en mogelijke moeilijkheden voor de leerlingen. ☐ betekenisvol voor de leerlingen.	O excellent O goed O ruim voldoende O voldoende O matig O onvoldoende
5. Evaluatie	De evaluatie ☐ sluit aan bij de beoogde leerdoelen. ☐ geeft een goed beeld van de aanpak van de leerling en/of de leeropbrengst in relatie tot het beoogde leerdoel. ☐ levert feedback die leerlingen vooruit kan helpen.	O excellent O goed O ruim voldoende O voldoende O matig O onvoldoende
6. Terugblik	De terugblik ☐ laat aan de hand van concrete voorbeelden zien in hoeverre de leerdoelen behaald zijn. ☐ analyseert de gekozen onderwijsaanpak en de uitvoering hiervan in relatie tot het behalen van de leerdoelen, onder meer aan de hand van de evaluatie tijdens of na de les. ☐ biedt suggesties voor een herontwerp en beschrijft voornemens met betrekking tot het leren van leerlingen en de eigen rol als docent.	O excellent O goed O ruim voldoende O voldoende O matig O onvoldoende

Bijlage 2 – Beoordelingsformulier Lesontwerp 2

Student:	Cijfer = aantal punten / 168 =
Docent:	Datum:
Basisvoorwaarden	De tekst wordt uitsluitend van feedback/beoordeling voorzien indien: ☐ er geen sprake is van plagiaat ☐ het verslag volledig is, inclusief alle gevraagde onderdelen en bijlagen en zichtbare feedback van de werkplekbegeleider ☐ het maximum aantal woorden niet is overschreden

VOORBEREIDING		
1 Beginsituatie	De beginsituatie van de klas beschrijft welke voorwaarden je voorafgaan aan je ontwerp in de klas aantreft en hoe dit van invloed zou kunnen zijn op het lesontwerp dat je gaat maken. Denk aan: werk- en leerklimate, verschillen tussen leerlingen en/of groepsvorming.	O excellent (7 punten) O goed (6 punten) O ruim voldoende (5 punten) O voldoende (4 punten) O matig (3 punten) O onvoldoende (2 punten) O zeer onvoldoende (1 punt) O ontbrekend (0 punten)
2 Leerdoelen	De leerdoelen zijn geformuleerd in waarneembaar leerlinggedrag, zijn inhoudelijk voldoende concreet en specifiek, sluiten aan bij de beginsituatie en de kerndoelen/eindtermen van het vak en zijn waar mogelijk betekenisvol uitgewerkt.	O excellent (7 punten) O goed (6 punten) O ruim voldoende (5 punten) O voldoende (4 punten) O matig (3 punten) O onvoldoende (2 punten) O zeer onvoldoende (1 punt) O ontbrekend (0 punten)
3 Probleemanalyse	Het probleem dat in het lesontwerp centraal staat wordt helder beschreven. Het wordt op adequate wijze geanalyseerd met behulp van (zelf ingebrachte) (vak-)didactische literatuur, op basis van een navolgbare analyse van bij leerlingen verzamelde gegevens en op basis van overleg met werkplekbegeleider en/of andere experts op school. Op relevante leerstof of taak is een analyse uitgevoerd die de kennis, vaardigheden, handelingen of denkstappen zichtbaar maakt.	O excellent (35 punten) O goed (30 punten) O ruim voldoende (25 punten) O voldoende (20 punten) O matig (15 punten) O onvoldoende (10 punten) O zeer onvoldoende (5 punten) O ontbrekend (0 punten)

4 Ontwerp met onderbouwing	De beschrijving van de twee lessen is navolgbaar. Keuzes voor specifieke leeractiviteiten, werkvormen en lesmaterialen worden mede op basis van (vak-) didactische literatuur onderbouwd.	☐ excellent (28 punten) ☐ goed (24 punten) ☐ ruim voldoende (20 punten) ☐ voldoende (16 punten) ☐ matig (12 punten) ☐ onvoldoende (8 punten) ☐ zeer onvoldoende (4 punten) ☐ ontbrekend (0 punten)
5 Formatieve evaluatie	De formatieve evaluatie geeft bruikbare informatie over de aanpak die leerlingen volgen en/of de mate waarin zij erin slagen de leerdoelen te behalen en maakt het mogelijk om leerlingen feedback te geven om vooruit te kunnen. Idealiter komt die informatie vrij voor jou als docent maar ook voor de leerlingen zelf.	☐ excellent (7 punten) ☐ goed (6 punten) ☐ ruim voldoende (5 punten) ☐ voldoende (4 punten) ☐ matig (3 punten) ☐ onvoldoende (2 punten) ☐ zeer onvoldoende (1 punt) ☐ ontbrekend (0 punten)
ONTWERP & UITVOERING		
6 Lesplannen en lesmateriaal	De twee lesplannen zijn navolgbaar uitgewerkt in een lesplanformulier volgens model Didactische Analyse. De lesdoelen, leeractiviteiten, werkvormen, lesmaterialen, lesopbouw en docentactiviteiten sluiten logisch op elkaar aan. De gebruikte materialen zijn een adequate uitwerking van de leerdoelen, getuigen van beheersing van vakinhoud, zijn afgestemd op beginsituatie van de leerlingen en zijn betekenisvol. De gebruikte materialen zijn compleet en overdraagbaar gepresenteerd.	☐ excellent (28 punten) ☐ goed (24 punten) ☐ ruim voldoende (20 punten) ☐ voldoende (16 punten) ☐ matig 12 punten ☐ onvoldoende (8 punten) ☐ zeer onvoldoende (4 punten) ☐ ontbrekend (0 punten)
7 Summatieve toetsing	De vragen/opdrachten die als (proeve van) summatieve toetsing zijn opgenomen sluiten aan bij de leerdoelen (zijn valide) en zijn helder en eenduidig (zijn betrouwbaar); ze zijn voorzien van een helder antwoordmodel en een goed werkbaar scoringsvoorschrift.	☐ excellent (14 punten) ☐ goed (12 punten) ☐ ruim voldoende (10 punten) ☐ voldoende (8 punten) ☐ matig (6 punten) ☐ onvoldoende (4 punten) ☐ zeer onvoldoende (2 punten) ☐ ontbrekend (0 punten)

REFLECTIE		
8 Terugblik	De terugblik bespreekt op navolgbare wijze (en op basis van de formatieve evaluatie) in hoeverre de leerdoelen zijn behaald en problematiseert de effecten van het lesontwerp; gaat met 'de kennis van nu' opnieuw in op de besproken vakliteratuur; doet onderbouwde suggesties voor een herontwerp van de twee lessen; maakt de rol van de werkplekbegeleider zichtbaar; beschrijft welke inzichten het ontwerpen, uitvoeren en evalueren van de lessen jou als vakdocent heeft opgeleverd.	☐ excellent (21 punten) ☐ goed (18 punten) ☐ ruim voldoende (15 punten) ☐ voldoende (12 punten) ☐ matig (9 punten) ☐ onvoldoende (6 punten) ☐ zeer onvoldoende (3 punten) ☐ ontbrekend (0 punten)
Verslag		
9 Verslag	Het verslag is helder en navolgbaar geschreven, met correcte grammatica, zinnen en spelling. Het verslag kent een heldere structuur en rode draad. De referenties en literatuurlijst zijn volgens APA-richtlijnen uitgewerkt.	☐ excellent (21 punten) ☐ goed (18 punten) ☐ ruim voldoende (15 punten) ☐ voldoende (12 punten) ☐ matig (9 punten) ☐ onvoldoende (6 punten) ☐ zeer onvoldoende (3 punten) ☐ ontbrekend (0 punten)

* In bovenstaande rubric wordt gerekend met 168 punten. In Canvas is dit omgezet in een rubric van 0-100 punten, waarbij elke te behalen score door 168 is gedeeld.